

POSUDEK RECENZENTA NA SOUBOR PŘÍSPĚVKŮ UČITELŮ KFÚA A KMÚ VŠE V PRAZE

Prof. Ing. Dana Kovanicová, CSc.

Příspěvky učitelů Katedry finančního účetnictví a auditu, jakož i Katedry manažerského účetnictví zahrnují celou škálu témat lišících se jak věcným zaměřením, tak teritoriem (a tím i působností). Pokud jde o teritorium, nalezneme zde příspěvky týkající se České republiky, Evropy i co nejširšího, internacionálního dosahu (reprezentované materiály vydávané Radami IASB a FASB). Přidržíme-li se tohoto základního členění, pak v rámci něho můžeme vymezit 3 následující okruhy problémů.

Orientace na prostředí ČR

- *Finanční kontrola a čerpání finančních prostředků v ČR* (Ištvánfyová): seznamuje se zákony a systémy vnitřních kontrol směřujících k hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti využívání veřejných prostředků. Upozorňuje na existující problémy a rizika.
- *Transpozice nové směrnice o statutárním auditu do legislativy ČR* (Králíček): uvádí přehled současného stavu a naznačuje směr dalšího vývoje.
- *Diskuse nad řešením rozporu v účetních předpisech na příkladu opravy chyb* (Pelák): porovnává znění českého standardu č. 19. s příslušnou prováděcí vyhláškou k zákonu a dokládá jejich vzájemnou nekompatibilitu směřující až k popření věrného obrazu.
- *Systémy měření výkonnosti v kontextu rozvinutých českých podniků* (Wagner): shrnuje
- výsledky výzkumu provedeném na vzorku 44 velkých podniků v ČR.
- *Účetní metody v zajištění pojišťoven* (Bokšová): seznamuje s druhy zajištění a spoluúčasti, identifikuje faktory ovlivňující účetní proces a dokládá vliv zvolené účetní metody na finanční výkaznictví.
- *Výnosy v české účetní legislativě v porovnání z mezinárodními účetními standardy* (Černý): porovnání je provedeno na ukázce výnosů z prodeje zboží. Konstatuje se, že v českých předpisech chybí obecná definice výnosů.

Orientace na nadnárodní standardizaci (vs. legislativa ČR)

- *Zjednodušení účetních pravidel pro malé a střední podniky* (Cardová): uvádí přehled diskusních návrhů týkajících se finančního výkaznictví a auditu těchto podniků, jakož i zjednodušení jejich účetních pravidel (s možností úprav 4. a 7. směrnice).
- *IASB/FASB projekt Koncepčního rámce: jaké kvalitativní charakteristiky?* (Kovanicová): porovnává charakteristiky zakotvené v IFRS a US GAAP,
- seznamuje s návrhem nových charakteristik a upozorňuje na otevřené problémy,
- zejména na nové pojetí věrného zobrazení a potlačení principu opatrnosti.
- *Vykazování podle segmentů* (Dvořáková): porovnává IAS 14 s novým IFRS 8 a zdůrazňuje jejich odlišnosti s dopadem na nové požadavky zveřejňování.

- *Finanční leasing a kalkulace odložené daně* (Vašek, Filinger): autoři objasňují princip rozvahové metody výpočtu a dokládají jej příkladovým materiálem.
- *Zajištění kursových rizik v praxi* (Roubíčková): pojednává o problematice je analyzována na reprezentativním vzorku 5 českých podniků.

Orientace na Evropu

- *CESR – Výbor evropských regulátorů cenných papírů a jeho úloha v Evropě* (Žárová): seznamuje se vznikem a cíli této význačné instituce a se způsoby a nástroji zajišťujícími splnění jejího poslání.
- *Přeshraniční fúze v účetnictví* (Vomáčková): pojednává o problematice vzniku tzv. evropské společnosti - způsoby jejího vzniku a dále právní, účetní a daňové aspekty.

Následující výčet zahrnuje příspěvky z teorie, historie a vzdělávání.

Teorie

- *Účetní informace pro uchování podnikové podstaty* (Janhuba): zabývá se otázkou vyjádření přesné vazby mezi aktivy a pasivy pro potřeby finančních analýz a manažerských opatření, včetně návrhu, jak k tomu účelu využít maticové zobrazení.
- *Teorie corporate governance v manažerském účetnictví – vymezení problému* (Matyáš): jde o úvodní část nového výzkumného projektu; prostřednictvím odkazů na literární prameny je přehledem různých názorů na pojetí corporate governance.
- *Význam a cíle strategicky orientovaného účetnictví v rámci corporate governance* (Šoljaková): zdůrazňuje a zdůvodňuje potřebu informací pro formulování a udržení strategie podniku.
- *Srovnání rentability celkového a vlastního kapitálu* (Rauš): uvádí charakteristiky těchto ukazatelů a oblasti jejich vhodné aplikace.
- *Opční strategie – spekulace na vzestup* (Strouhal): objasňuje různé typy strategií včetně jejich grafického znázornění.
- *Going concern projekt* (Procházka): informuje o zahájení prací Rady FASB na projektu, který by měl určit exaktnější postupy při rozhodování, zda podnik bude či nebude pokračovat v činnosti v dohledné budoucnosti.

Historie

- *První podnikatelský systém* (Knapová): seznamuje s principy zlínského podnikání v Baťových závodech; ukazuje se, že tyto principy neztratily svoji platnost ani v dnešní době.
- *Historie účetních záznamů* (Hora): seznamuje se se způsoby záznamů prováděných nejrozličnějšími prostředky od prvopočátku dochovaných památek až po vynález knihtisku.

Vzdělávání

- *Světové požadavky na vzdělání účetních před vstupem do profese (Král):* příspěvek seznamuje s nejvýznamnějšími normami v této oblasti, zejména s mezinárodními vzdělávacími standardy (IES 1–6) a konfrontuje je se současným stavem vysokoškolské výuky u nás.
- *Hodnocení základního kursu Finanční účetnictví podle ECTS studenty (Janhubová):* seznamuje s obsahem provedeného anonymního anketního šetření a s jeho výsledky. Nastiňuje cesty směřující ke zkvalitnění výuky.

Výše uvedený přehled se stručným popisem obsahu jednotlivých příspěvků je dokladem uchopení odborné problematiky v co nejširším záběru, což je při dnešním překotném rozvoji disciplíny (a při jejím vývoji na všech frontách) pozitivním jevem. Je dokladem rozsáhlého vědeckého potenciálu obou kateder. Stanovené omezení limitující rozsah příspěvku bohužel neposkytuje dostatek prostoru pro hlubší rozpracování určité problematiky. Autoři mohou povětšinou jen informovat o určitém problému, formulovat vlastní názor, případně naznačit jeho řešení. I to je však jedním ze záměrů konference: navzájem se obohatit o široký záběr poznatků a inspirovat se k další práci. Následná diskuse a navázání kontaktů může pak být přirozeným pokračováním dalších výzkumných prací. Jsem přesvědčena, že tento cíl konference splní mj. i s přispěním českých příspěvků kateder KFÚA a KMÚ publikovaných ve sborníku.

V Praze dne 12. července 2007

Prof. Ing. Dana Kovanicová, CSc.
Katedra finančního účetnictví a auditingu
Fakulta financí a účetnictví
VŠE v Praze